

Samhällsutveckling
Malin Nyqvist Ljungberg
malin.nyqvistljungberg@regionjh.se

Regionala utvecklingsnämnden
RUN/392/2021
2023-12-0509

Uppföljning Regional medfinansiering av Leaderområden 2023-2027

Ärendebeskrivning

Leader är en EU-initierad utvecklingsmetod som bygger på att privat, ideell och offentlig sektor i ett område utifrån en gemensamt framtagna strategi bidrar till utveckling i landsbygder. Leaderområdena godkänns av Jordbruksverket och organiseras i ideella föreningar som med anställd personal driver Leaderkontor. Leaders strategi genomförs genom att insatser finansieras i projektform. Leaderprojekt prioriteras av LAG (Local Action Group). LAG är sammansatt av personer med lokal förankring och kunskap som verkar i det berörda området. Leaderområdenas tilldelade budget ska medfinansieras med 33 procent offentlig medfinansiering från regional och kommunal nivå.

Den 18 oktober 2021 inkom länets tre leaderkontor (Leader Mittland, Leader 3sam och Leader Grogrund) med ett äskande om medfinansiering från Region Jämtland Härjedalen för kommande programperiod. Den totala summan av önskad regional medfinansiering till samtliga tre leaderområden uppgick till 9 544 684 kronor för perioden 2023-2027.

Dialog om den regionala medfinansieringsnivån och hur behovet skulle kunna mötas fördes löpande under hösten 2021. Region Jämtland Härjedalens bedömning av hur medel från anslag 1:1 kan användas som medfinansiering till Leader utreddes och kommunicerades i svar till leaderkontoren (RUN/281/2022). En slutsats var att Region Jämtland Härjedalen inte får överlåta beslutanderätten över medel från anslag 1:1 till annan juridisk person. Därför kan regional finansiering med medel från anslag 1:1 inte ges i form av bidrag till så kallad LAG-pott. Stöd kan dock beviljas direkt till projekt (genom projektstöd), och en lösning föreslogs därför vara att en del av medlen för kommande år avsätts för denna användning till Leader 3sam och Leader Grogrund. Leader Mittland Plus bedömdes kräva särskild hantering beroende på att området omfattar kommuner i både Jämtland Härjedalen och Västernorrland och ett likvärdigt finansieringsupplägg från båda regionerna eftersträvades.

Regionala utvecklingsnämnden beslutade i september 2022, §144, följande:

1. Region Jämtland Härjedalen medfinansiera Leader Mittland Plus med totalt 446 743 kronor under perioden 2023-2027. Finansiering ska ske inom ram för förvaltningsområde Hållbar tillväxt. Medlen ska betalas ut årligen efter rekvisering om belopp på 89 349 kronor per år. Leader Mittland Plus ska årligen inkomma med årsredovisning till Region Jämtland Härjedalen.
2. Region Jämtland Härjedalen avsätter 3 686 747 kronor av anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder under perioden 2023-2027 till projekt som medfinansieras av Leader 3sam. Medlen ska betalas ut i efterhand och i enlighet med gällande villkor för stöd till projekt.
3. Region Jämtland Härjedalen avsätter 5 411 194 kronor av anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder under perioden 2023-2027 till projekt som medfinansieras av Leader Grogrund. Medlen ska betalas ut i efterhand och i enlighet med gällande villkor för stöd till projekt.
4. Regiondirektören fick i uppdrag att genomföra återkommande avstämningar med leaderkontoren för att säkerställa att den regionala medfinansieringen beviljas genom projektstöd.
5. Regionala utvecklingsnämnden delegerar rätten att ta beslut i ärenden om medfinansiering till leaderprojekt till nämndens ordförande, efter avstämning med nämndens 2:e vice ordförande, under perioden 2022-2027.

Vid medfinansiering till Leaderföreningar blir Region Jämtland Härjedalen

automatiskt medlem om inte medlemskap frånsågs. Regionala utvecklingsnämnden beslutade 2022-12-31 §213 att Region Jämtland Härjedalen behåller sitt medlemskap i föreningarna Leader Mittland, Leader 3sam och Leader Grogrund under perioden 2023-2027 samt att Region Jämtland Härjedalen deltar vid årsmöten i föreningarna Leader Mittland, Leader 3sam och Leader Grogrund under perioden 2023-2027.

Dialog och verksamhet under året 2023

- Deltagande genom ombud samt tjänsteperson vid samtliga föreningars årsmöten enligt ombudsinstruktioner i beslut:
RUN/232/2023 – Leader 3sam
RUN/221/2023 – Leader Grogrund
RUN/210/2023 – Leader Mittland Plus
- Finansieringslösningen gällande 1:1-medel bygger på dialog mellan leaderkontoren och handläggare av projektstöd. Region Jämtland Härjedalen har sammankallat kontinuerliga avstämningsmöten med Leader Grogrund samt Leader 3sam och det har även hållits flera särskilda möten för avstämning om enskilda projektärenden.
- Leader 3sam – Föreningen har hittills inte beslutat om några projektansökningar i den nya programperioden 2021-2027. LAG prioriterar att slutföra medlen som finns kvar i Leader 3sam 2014-2020.
- Leader Grogrund – Föreningen har bifallit sju stycken projektansökningar i den nya programperioden 2021-2027. Två projekt med olika projektägare har i fördialog varit aktuella och möjliga att hantera för regional medfinansiering inom Leader Grogrund men båda dessa ärenden avslogs av Leaders styrelse. 11 stycken ansökningar ska gå upp till beslut i LAG-styrelsen i december. Inga av dessa projekt är aktuella för medfinansiering från Region Jämtland Härjedalen. Totalt omsluter de ca 7 000 000 kronor mer än vad som finns i Leader Grogrunds budget för projekt utan medel från anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Efter eventuell prioritering återstår därför inga medel för föreningen att fördela förutom till projekt som kan medfinansieras från anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder.
- Leader Mittland Plus - Föreningen har bifallit 2 stycken förstudieansökningar i den nya programperioden 2021-2027. Ett 10-tal dialoger pågår med olika projektsökande intressenter.

Regiondirektörens förslag

2023 års uppföljning av regional medfinansiering av Leaderområden 2023-2027 godkänns.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Anna Halvarsson
Områdeschef Hållbar tillväxt

Utdrag till

Leader Mittland

Leader 3sam

Leader Grogrund